

Красномовець М.А.

ПСИХОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ МОТИВАЦІЙНОЇ СФЕРИ ПІДЛІТКІВ В УМОВАХ ВІЙНИ В УКРАЇНІ

Наразі проблема вивчення, формування особистісно-мотиваційної сфери підлітків стає актуальною, особливо у сучасних умовах повномасштабної війни в Україні. Це пов'язано з тим, що формування нової системи поглядів, цінностей, вибір стратегій поведінки, ставлення до навчання певною мірою деформується у кризових, стресових умовах війни та ускладнюється особливостями он-лайн навчання.

Особистісно-мотиваційна сфера підліткового віку завжди була і залишається в центрі уваги вітчизняних та зарубіжних дослідників (Г.Костюк, І.С.Булах, Т.В.Чаусова, О.А.Краєва, Л.В.Клочек, Н.М.Панасенко, І.С.Тихонькова, Г.С. Холл, Р.Б. Кеттел, Маслоу, Ф. Герцберг, Девід Макклелланд) В дослідженні було використано наступні методики:

Анкета «Мотиви навчальної діяльності учнів» (Б.К. Пашнєв).

Методика діагностики соціально-психологічної адаптації (Роджерс-Даймонд);

Розширений тест оптимізму/песимізму (Мартин Селігман).

Група досліджуваних складає 30 осіб підліткового віку, учнів 6-8 класів, від 12 до 15 років. Було проаналізовано результати дослідження та визначені особливості особистісно-мотиваційної сфери підлітків у сучасних умовах. Встановлено, що для підлітків провідним мотивом є мотив матеріального добробуту (4,7%). Підлітки усвідомлюють, що для отримання гарної професії та матеріального добробуту треба вчитися та розвиватися у бажаній їм сфері діяльності. Висока кількість підлітків (13,6%) обрала пізнавальний мотив, тобто сучасні підлітки зацікавлені у розвитку своїх навичок, розвитку нового, хочуть навчатися розв'язувати складні життєві ситуації.

Також дослідження виявило позитивний взаємозв'язок між показниками: «мотив орієнтації на соціально залежну поведінку» та «не сприйняття себе» ($r=0,375$ при $p<0,05$); «ескапізм» та «мотив престижу» ($r=0,396$ при $p<0,05$); «мотив матеріального добробуту» та «стійкість до позитиву» ($r= 0,365$ при $p<0,05$).

«Мотив престижу» характеризується зворотнім зв'язком зі шкалою «стійкість до негативу» ($r=-0,396$ при $p<0,05$).

Отже, проведене дослідження показало, що більшість підлітків зацікавлена у розвитку пізнавального мотиву , набуття нових навичок та одержання нових знань, а залежність в поведінці підлітків тім більша, чим більше не прийняття себе в структурі особистості підлітків.

Література:

1. Занюк С. С. Психологія мотивації: навч. Посібник / С.С. Занюк. – К.: Либідь, 2002. – 304 с.

Під керівництвом: доц. каф. Практичної психології, Т.С. Сапельнікової